

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nic. Clenardi Epistolarvm Libri Dvo

Clénard, Nicolas

Antwerpen, 1566

Domino Archidiacono Nicolavs Clenardvs, S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70781)

- Ardens Mosaicos persibilat sacros,
 Grandæuumque studet vincere Coelum,
 Affixus schedulis dulciter horridis.
 Eheu quantus adest sudor! inertia
 5 Ventis pande citus vela; per æquoris
 Campos Iudaici passibus ampliter
 Te Coeli superat, temnere quem prius
 Iactabas socium. non sine puluere
 Insignem dabitur carpere gloriam,
 10 Tanto præualidi pondere militis,
 Laudes eximij pectoris vltimo
 Discendi poteras cernere tempore,
 Ieiuno stomacho nescius assequi
 Præceptoris opus fortiter improbi,
 15 Pranso quod licuit non malè Principi.
 Indictata rapit, præuolat acrius
 Præceptoris opus vincier inscius,
 Ergo tam volucris deditus æmulo,
 Commissus dubiam victus in aleam,
 20 Vanum si sapias lætus Apollinem,
 Musarumque leues desere nænias.
 Et nervos animi sumere pertinax,
 Quod dudum vacuo tempore luseras
 Decretis sapiens pelle laboribus.
 25 Ne turpis macula crimina pristinis
 Cessantis pariant funus honoribus:
 Neu vulgus resono murmure fabulas
 Decantet lepidas esse meis opus,
 Iudæos apices dum peterent simul,
 30 Freno Principibus, stipite Coeliis,

DOMINO ARCHIDIACONO NICO-
 LAVS CLENARDVS, S. P. D.

- 35 SALVE M. N. Literas quas scripsisti xxx. Augu-
 sti, accepi postridie quam redissem è Compostella,
 hoc est v. l. Septembris. Sæpius apud me traducta fue-
 rat

rat Galecia, ob illuuiem & nescio quas diuerforibrum
 fordes. Verum ita mihi ea regio placuit, & tanta com-
 moditas fuit in locis omnibus, vt eam præferam multis
 Lusitaniis, & maiore cum voluptate apud Galecos vixi,
 quam inter Durium & Minium. Negari non potest, 5
 quin hinc ad Minium vsque, mira sit montium & agro-
 rum amoenitas, & fontes eiusmodi scaturiant, qui vel
 soli me capere possint. Cæterum, vinum, panis, carnes,
 & quæcunque laisis viatoribus conueniunt, longè me-
 liora sunt in Galecia quam in Lusitania. Bacchus can- 10
 didus nobis illic quotidie fuit eiusmodi, vt nihil inui-
 derem ne Eborensibus quidem. Carnes arietinæ ven-
 debantur Compostellæ quatuor realibus, quales fortè
 Eboræ non inuenias: bouinæ tribus. In summa, cesse-
 runt nobis omnia feliciter, laus superis. Cùm redisse 15
 mus ad pontem Limæ, & quinque leucis abessemus à
 Braccara, vix quinto demum die huc venimus. In cau-
 sa fuit equulus Gulielmi. Cùm discedere vellemus, tre-
 mebat manibus & pedibus: casu Veterinarius quidam
 astabat, & aiebat esse *aguado*, siquidè pridie satis festina- 20
 ueramus, & feruente die largiter potauerat, idq; vnico
 haustu, vt aiebat Medicus, inde scilicet malum ortum
 erat. Minuitur itaque misero sanguis quatuor in parti-
 bus, & sanè effluebat aqueus: deinde obuinciuntur pe-
 des, linitur eo ipso sanguine, adhibito sale, cinere, & 25
 innumeris nugis & ceremoniis: iubeturque ieiunare in
 noctem. Nos interim ociamur & ringimur. Altero die
 rursus perfunditur aceto, & nescio quibus medica-
 mentis. Veterator à nobis abstulit duos centusses, tan-
 tundem credo iuuenis debebat medico, quantū meus 30
 ille senex, quo hac in profectio sic vsus sum, etsi bene
 exulcerato, & apostema gerenti perpetuum, vt nullam
 profectio moram iniecerit. Docuit me hic senex re-
 concinnare ephippia, subuenire phaleris, & freno ru-
 pto, adeò vt parum iam metuum, siquid accidat infor- 35
 tunij. In manticis circumfero lanam, & fermè quotidie
 exerceo artē ephippiariam. Præterea artem iam teneo,
 quo

quo pacto caueam ne clitellis dorsum lædatur. Postquam enim Minium traiecimus, relicto ephippio clitellas cepit Gulielmus, nam equulus nõ erat iustæ magnitudinis. Quid multis? ad quãuis longam profectio-
5 nem iam instructus videor: atq; haud scio, an eam propediem sim suscepturus. Aiunt Principem ad Nouembrem vsq; hic hæsurum, & circum circa inuisurũ vrbes. Mihi interim sunt feriæ, quibus abuti cogito in profectio-
10 nem Garnatensem, & eadem opera valedicere Salmanticensibus. Hactenus nihil egi cum Principe, vbi peracta fuerit Synodus, & equi vtcunq; refocillati fuerint, conabor & hanc profectio-
nem suscipere. Sed redeo ad pontem Limæ: Molliter tractandus erat equus
15 tanto exhausto sanguine, & alioqui libebat obiter alias quoq; vrbes visere. Itaq; contendimus Viennam, tribus
confectis leucis: ibi eo die hæsimus. Ego à prandio accinctus gladio, perambulabam, imò perequitabam vr-
bem, & portum contemplabar, ridentibus nonnullis, vt mihi postea narrabatur, quòd subinde cum gladio &
20 calcaribus, in eundem vicum inciderem: etsi vt Michaël meus dixit, minimè opus haberem calcaribus, quòd aërem ferirem non equũ. Deinde profecti sumus Ber-
cellas, quæ distat leucis quatuor: contemplabar locum humilem, & cogitabam quantũ interesset inter Ducem
25 Brabantiaë & Ducem de Bercellis, quo titulo gaudebat hic Dux Braganciaë viuente patre. Subsequenti die pran-
sumus Tabóla: distat locus à Braccara leuca vna. Cœnam habuimus apud Vimarinos, beneficio patris Iacobi à Murcia Prioris monasterij de Costa, quem vt inui-
30 serem in hac profectio-
ne Iacobæa, quinq; diebus circa Braccaram oberrauimus. At malui illud dispendium, quàm hinc ad illum adire, cum à nobis non absit nisi tribus leucis. Habet ille lectores tres, eosq; Lusitanos. Bordalem nosti, qui à prandio docet ethica, ante me-
35 ridiem physica; alius Dialecticam: tertius Rhetoricam, sub quo militat filius Regis natus annos XIII I. Omnium lectionibus interfui, & visi mihi sunt in sua
palæstra

palæstra satis expediti. Priusquam discederem inde, apertè exposulavi cū homine, quòd tam iniquè pronunciaffet de nostro Aluaro: dixique & te & me vehementer fuisse miratos &c. Nosti M. N. mores meos, quàm sim apertus, nec vllis vtar ambagibus. Ille contrà sese dixit supra modum admiratum, quòd Aluarius nullas egisset gratias. Nam se sic apud Regem fuisse locutum, vt plus fratri tribuere nõ posset. Rogatum se ab Rege an cõfessio Aluari eadem esset cum responso Salmanticensium; respondisse se, per omnia conuenire, & nihil magis esse catholicum. Præterea inquit, reprehendi ipsos inquisitores, & condemnationem, quam ipse Alphonsus scripserat, sic confutavi, vt ostenderem initium contradicere fini. Multa alia inter nos vtrò citroq; habita sunt, sed hæc fermè est summa. Quare promisi me quamprimùm & apud te & apud Aluarum missis literis, innocentem à suspicione liberaturum. Noueram hunc D. Iacobum Louanij, & semper virum bonũ habui. Cùm hæc tam constanter apud me testatus sit, omnino puto falsum virum delatũ apud Aluarum. Oro M. N. vt hanc epistolam, & ad M. N. Aluarum mitas, & etiam ad D. Resendum, ne immerenti falsum crimen diutius imponamus. Quinto tandem die reuersus sum Braccaram, sanus atque incolumis. Per omnia benedictus Deus.

SED iam veniendum est ad epistolam tuam, de qua principio id queror, quòd tam illegibiles pingas characteres. Idem apud me testatus est Marcus Vigerius. Gratiam habeo, quòd ad eò celeriter responderis. Nihil posthac ad me dabis literarũ, priusquam te de perfectione mea certiolem reddidero.

DE Polyphemo apud Taucos, si præfens fuisses, longè magis tu bilem mouisses. Mea bilis, vt ait Resendus, tanquam rusticus est in aula. Quare potiùs ridendum fuit, quàm destomachandum. Depinxi fabulam in epistola ad meum Latomum, aliquanto lepidiùs, vt sciret quàm haberet nunc expeditum discipulum ad omnia pro-

profectionum incommoda. Gulielmus meus etiam in hac profectione corruit, sed hactenus nihil sensit: Ego per Dei gratiam freni sum bene tenax, & multò celerius equum conscendo, quàm ille: Contrà vincor in parte alia, quòd ille facilius inuenit vinum bonū quàm ego.

DE Conimbrica & Fabricio res habet vt scripsi. Nec te solùm, sed & alios plerosque certiores reddidi. Serò bonas literas adierunt Hispani, verùm auguror, si semel his in regionibus politiores disciplinae radices egerint, futurum vt quemadmodum sunt causificissimi, ita euadant omnium Latinissimi. Vtriq; nomine tuo salutem scribam, & fortè ipsam tuam mittam epistolam. Sed caue M. N. ne te priuent canonicatu & archidiaconatu, quandoquidem ais te cupere relictis istis sacerdotiis adhærere tali Blasio. Facilè te liberabimus si velis. Sed quid diceret Reginaldus & Ioannes petit? Verùm omis-
sis iocis, pergamus ad reliqua.

— CARNIFICES nusquam honorandos, dixit Sapiens, sed Medicos.

NIHIL iam me mouet dorsum equi læsum. Videatur vel ipsa intestina, tamen noui quomodo tractandus sit: plus me terret senectus, morbus incurabilis: nec defunt qui aiunt natum annos triginta.

CONGRATVLARIS mihi, quòd hïc tam habitem libenter, excepta ceruisia: at illud nõ placet, Principem meis non vti consiliis. Imò verò M. N. hïc serio triumpho, quòd immunitatem quam nunquam speraueram cõsecutus sim. Placeant sibi alij quòd adhibeantur negotiis, ego in hoc lógè maximas ago Deo gratias, quòd tantum largiatur otij. Credo rem esse molestissimam videri bene consulere, & tamen sperni consilium. Et quid quæso vnus ego externus inter tot Lusitanos? At detrahatur aliquid existimationi, & inutilis habeor. Iam M. N. dedidici pendere ex hominũ iudiciis: alioqui nunquam reliquissẽ patriam.

EOSDEM quos nuper quiq; iam resalutauerunt,
rursum

rursum saluto, præcipuè: sed cohibeo me, ne si quem-
piam nominauerim, cuipiam videar facere iniuriam.
Sint equi sani, sint insani, (quod hic constanter aiunt
de Rege Franciæ) tamen iam moderandi rationem
teneo.

QVOD me Correo commendaueris, gratiam ha-
beo. Salutabis eum quàm diligētissimè, & simul filium
Ignatium. Vlyssiponem puto videbo, priusquam Ebo-
ram. Cæterum res meas curandas, intellexeram libros
asseruandos, & reliqua, ne cibus essent muribus.

DE Brundusio obsessio nihil audiui. Sed allatæ
sunt literæ quæ Romæ scriptæ sunt vltima Iulij, vnde
didicimus Andream Doriam læsum, victoriam quidem
obtinuisse, sed valde cruentam. Ne de nauibus quidem
sic nunciant vt tua epistola, sed huiusmodi obliuiscor.

COELIVM salutavi, & ostendi epistolam, cum he-
ri me inuiferet. resalutat. alios conueniam cum tem-
pus erit.

VIGERIO respondebo: totum imputat illi qui hic
cum eo fuit, & nunc est cum altero.

AD quædam respondere non licet, adeò malè pin-
gis. Bene vale colende M. N. cum vniuersa familia
tua, Caspare Gonsaluo, Don Georgio, Ioanna, Lucre-
tia cum filia. Braccaræ die Natiuitatis Mariæ.

SALVTABIS compatrem meum Ioannem Phi-
lippum cum vxore. item M. Nicolaum Cantaranum,
hoc est, Montani illi fratres Antonius & Gaspar sint in-
ternuncij, nam & eos ipsos saluto.

SALVTABIS, hoc est, me commendabis Reue-
rendo domino Archiepiscopo Don Martino.

SALVTAT te Gulielmus cum Gaspare & reliquis.

REVE-